

ॐ

पूजा संग्रह.

यजुर्वेदी त्रिकाल संध्या, श्री पार्थिव पूजा, मूल तथा
गुजराती, श्री सुक्त, यज्ञोपवित्तधारणविधि.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કાવ્યગણિત વિભાગ]

પત્રકસંખ્યા ૧૬૧૪૩ તારીખ

લેખકના નામ પૂજાશંકર

પૃષ્ઠ : ૪૯૪

१५१४३

ॐ

पुस्तक विधा ५४६
२५६५४६
२०२५ ३०/०८/२०२५

अथ यजुर्वेदी त्रिकालसंध्या.

अथ प्रातःसंध्याप्रयोगः ॥ ॐ तत्सत् ॥ ॐ केशवाय नमः
स्वाहा । ॐ नारायणाय नमः स्वाहा । ॐ माधवाय नमः स्वाहा । इति आच-
मनम् ॥ अथ गायत्र्यभस्माभिमंत्र्य भस्मधारणमंत्रः । त्र्यायुषं जमदग्नेः
कश्यपस्य त्र्यायुषम् । यद्देवेषु त्र्यायुषं तन्नो ऽऽरुह्यायुषम् ॥ इति
मंत्रेण भस्मत्रिपुण्ड्रधारयित्वा पश्चात् रुद्राक्षमालाधारणम् ॥ तस्य मंत्रः ॥
ॐ मानस्तोकेतनो मानो ऽआरुषि मानो गोषु मानो ऽअश्वेषु रिरिषिः ।
मानो वीरा रुद्रभामिनो धीर्हविष्मन्तः सदा मे त्वाहवामहे ॥ इति-
मंत्रेण रुद्राक्षधारणम् ॥ अथाचमनम् ॥ ॐ केशवाय नमः स्वाहा ॥ ॐ
नारायणाय नमः स्वाहा ॥ ॐ माधवाय नमः स्वाहा ॥ इति आचमनम् ॥

प्रा०

॥२॥

अंगुष्ठमाः शिखांगायत्र्यानैर्ऋत्यांबध्वातूष्णींजुष्टिकांबध्वा ॥ प्राणा-
यामः ॥ ॐविष्णवेनमः ॥ ॐवाक्२ ॥ ॐप्राणः२ ॥ ॐचक्षुः२ ॥
ॐश्रोत्रं२ ॥ ॐनाभिः२ ॥ ॐहृदयम् ॥ ॐकण्ठः ॥ ॐमुखम् ॥
ॐशिरः ॥ ॐशिखा ॥ ॐबाहुभ्यां॥ ॐक्षोबलम् ॥ ॐअपविः पवित्रो-
वासर्वावस्थांगतोऽपिवा ॥ यःस्मरेत्तण्डरीकाक्षं सबाह्याभ्यंतरःशुचिः ।
ॐपुंडरीकाक्षायनमः । ॐअद्येत्यादि० ममोपात्तदुरितक्षयद्वाराश्रीपर-
मेश्वरप्रीत्यर्थं प्रातःसंन्यामुपास्ये । अथाभिषेकमं ॥ ॐभूःपुनातु ।
ॐभुवःपुनातु । ॐस्वःपुनातु । ॐमहपु० ॥ ॐजनपु० ॥ ॐतपःपु० ॥
ॐसत्यंपु० ॥ ॐतत्सवि० यातुसर्वपुनातु ॥ ॐपृथ्वातिमं स्यमेरु-
पृष्ठऋषिःकूर्मो देवता सुतलं छंदः आसनेविनियोगः ॥ ॐपृथ्वि
लयाःपुनातुदेवित्वंविष्णुनाधृता ॥ त्वंचधारय मांदेविपवित्रंकुरु-

त्रि०

॥२॥

नासनम् ॥ ब्रह्मणेइदमासनम् ॥ अथकरन्य सः ॥ ॐभूःअंगुष्ठाभ्यां-
नमः ॥ ॐभुवःतर्जनीभ्यांनमः ॥ ॐस्वःमध्यमाभ्यांनमः ॥ ॐतत्सवि०
अनामिकाभ्यांनमः ॥ ॐभर्गोदेवस्यधीमहिनेत्रत्रयायवौषद् ॥
ॐधियो योनःप्रचोदयात् करतलकरपृष्ठाभ्यांनमः ॥ अथषडंगन्यासः ॥
ॐभूःहृदयायनमः ॥ ॐभुवःशिरसेस्वाहा ॥ ॐस्वःशिखायैवषद् ॥
ॐतत्सवितुर्वरेण्यंकवचायहुम् ॥ ॐभर्गोदेवस्यधीमहिनेत्रत्रयायवौषद्
ॐधियो योनःप्रचोदयात् अस्त्रायफद् ॥ अथप्रणवन्यासः ॥ ॐअकारं-
नामौ ॥ ॐउकारंहृदये ॥ ॐमकारंः ॥ अथव्याहृतिन्यासः ॥
ॐभूःपादयोः ॥ ॐभुवःजान्वाः ॥ ॐस्वःऊर्वोः ॥ ॐमहःजठरे ॥
ॐजनःकंठे । ॐ तपःमुखे । ॐसत्यांशिरसि । अथगायत्र्यक्षरन्यासः ।
ॐतकारंपादांगुष्ठयोः । ॐसकारंगुल्फयोः । ॐविकारंजंघये । ॐ

तु त्रारंजाद्व्योः । अकारं ऊर्वोः । अरेगारं गुदे । अणिकारं लिंगे ।
 अयकारं कट्याम् । अम्भकारं नामौ । अङ्गोकारं उदरे । अदेकारं स्तनयोः ।
 अवकारं हृदये । अस्यकारं कंठे । अधीकारं मुखे । अम्भकारं तालुदेशे ।
 अहिकारं नासिकाग्रे । अधिकारं नेत्रयोः । अयोकारं भ्रुवोर्मध्ये । अ
 द्वितीयं योकारं ललाटे । अनकारं पूर्वमुखे । अप्रकारं दक्षिणमुखे । अ
 चाकारं पश्चिममुखे । अदकारं उत्तरमुखे । अयाकारं मूर्ध्नि ॥ अव्यंज-
 नन्तकारं सर्वव्यापकम् । शिरोन्यासः ॥ अआपागुह्ये । अज्योति-
 श्रश्नुषि । असोवक्त्रे । अमृतं जानुनि । अब्रह्महृदये । अभूः
 पादयोः । अभुवः नामौ । अस्वल्ललाटे । अकारं मूर्ध्नि ॥ अथ गायत्र्या-
 वाहनम् ॥ गायत्रीं त्र्यक्षरां बाला साक्षसूत्रं मण्डलम् । रक्ताङ्गी रक्त-
 वस्त्रां च हंसवाहनसंस्थिताम् । ऋग्वेदकृतोत्सङ्गां च तुर्वक्त्रां च तुर्भुजाम् ।

ब्रह्माणीब्रह्मदैवत्यांब्रह्मलोकनिवासिनीम् । आवाहयाम्यहं देवीमायां-
तीं सूर्यमंडलात् । आगच्छ वरदे देवि त्र्यक्षरे ब्रह्मवादिनि । गायत्री छंद-
सां मात ब्रह्मयोने न प्रोद्भुते । इति आवाहनम् । ॐ कारस्य ब्रह्मा ऋषिः
गायत्री छंदः परमात्मा देवता सर्वार्थभवे विनियोगः । ॐ सप्तव्याहृति-
नां विश्वामित्रजमदग्निभरद्वाजगौतमाऽतिवसिष्ठकश्यपाऽनृषयः । अग्नि-
वायुसूर्यबृहस्पतिवरुणेन्द्रविश्वेदेवाऽहोरात्राः । गायत्र्युष्णिगनुष्टुप्बृहती-
पंक्तिविष्टुपूजगत्यश्छंदांसि तत्सवितुरितिविश्वामित्रऋषिः ब्रह्म मिवायु-
सूर्यादेवताः छिप्रप्रायत्रोछंदः सर्वेषां प्राणायामे विनियोगः । ॐ भूः
ॐ भुवः ॐ स्वः ॐ महः ॐ जनः ॐ तपः ॐ सत्यं ॐ तत्सवितुर्व-
रेण्यं भर्गो देवस्य धीमहि धियो यो नः प्रचोदयात् ॥ ॐ आपोज्योत्स्ना रसो मृतं-
ब्रह्म भूर्भुवः स्वरोम् ॥ इति नवधा त्रिंशत्वाजपित्वा । अथांबुप्राशनम् ॥

ॐसूर्य्यश्चमेतिनारायणऋषिः । सूर्योदेवता । अनुष्टुप्छंदः । अंबु-
 प्राशने विनियोगः । ॐसूर्य्यश्चमामन्युश्चमन्युपतयश्चमन्युकृतेभ्यः
 पापेभ्योरक्षंताम् ॥ यद्रात्र्यापापमकार्षमनसावाचाहस्ताभ्यां पभ्या-
 मुदरेणशिश्रारात्रिस्तदवलुपतुयत्किंचिदुरितंमयिइदंक्षमापृच्छत्योनौ
 सूर्येज्योतिपिजुहोमिस्याहा । ततोद्विष्टः ॥ ॐआपोहिष्ठेति-
 त्र्यृचस्यसिंधुद्रीपऋषिः आपोदेवता गायत्रीछंदःमार्जनेविनियोगः ॥
 ॐआपोहिष्ठामयोभुवः । ॐतानऊर्जेदधातन । ॐमहेरणायचक्षसे ।
 ॐयोवःशिवतमोरसः । ॐतस्यभाजयतेहनः । ॐउशतीरिवमातरः ।
 ॐतस्माऽअरंगमामवः । ॐयस्यक्षयायजिन्वथ । ॐआपोजनयथा-
 चनः । इतिनवभिः पादैःप्रतिपादंशिरोभिषिंचेत्कुशैः ॥ ॐसुमित्रिया-
 दुर्मत्रिष्टा इतिद्वयोः प्रजापतिर्ऋषिः आपोदेवताअनुष्टुप्छंदः जला-

वग्रहेणविनियोगः । ॐसुमुत्रियानऽआपओषधयः संतुदुर्मित्रिया-
स्तस्मैसंतुयोस्मान्द्वेष्टियं चव्वयंद्विष्मः । ॐद्रुपदादिवेतिकोकिलराज-
पुत्रऋषिः । आपोदेवता अनुष्टुप्छंदः अघमर्षणे विनियोगः ॥
ॐद्रुपदादिवमुमुचानः स्वित्नःस्नातोमलादिवधूतंपवित्रेणेवाज्यमापः
शुन्वंतुः ॥ ॐऋतंचसत्यंवेत्यघमर्षणऋषिः भावभृथोदेवता
अनुष्टुप्छंदः अघमर्षणेविनियोगः । ॐऋतंचसत्यंचामीद्धात्तपसो-
भ्यजायतततोरात्र्यजायत । ततःऋतुऽअर्णवःसःद्रादर्णवादधि-
संवत्सरोऽअजायत । अहोरात्राणिविदधद्विश्वस्यमिषतोवशीसूर्या-
चन्द्रमसौ धातायथापूर्वमकल्पयद्विवंचपृथिवीचांतरिक्षमथोस्वः ॥ तत-
उत्थायगंधर्षजलमिश्राण्यंजलौगृहीत्वा गायत्र्यार्धत्रयंदद्यात् ॥
उद्धःसुद्धःमितिप्रस्कण्वऋषिः सूर्योदेवता अनुष्टुप्छन्दः ॐचित्रं-

देवानां पिबेदुःखं गिरसः ऋषिः सूर्यो देवता त्रिष्टुप् छन्दः ॐ तच्चक्षुरिति
 दध्यङ्गाथर्वणऋषिः सूर्यो द्येदुःखः उष्णिक् छन्दः सूर्योपस्थाने विनियोगः ॥
 ॐ उद्वयंतमसस्परिस्वः पश्यंत उत्तरम् ॥ देवं देवत्रासूर्यमगन्मज्योति-
 रुत्तमम् ॥ १ ॥ ॐ उदुत्तं जातवेदसं देवं वहन्ति केतवः ॥ दृशे विश्वाय
 सूर्यम् ॥ २ ॥ ॐ चित्रं देवानां मुदगादनां द्येदुःखं क्षुर्मित्रस्य द्येदुःखं स्यात्मेः ॥
 आप्राद्यावापृथिवी अन्तरिक्षं सूर्य आत्मा जगत् तस्तस्थुषश्च ॥ ३ ॥ ॐ
 तच्चक्षुर्देवहितं पुरस्ताच्छुक्रमुच्चरेत् पश्येम शरदः शतं जीवेम शरदः ॥
 शतं शृणुयाम शरदः शतं प्रब्रवाम शरदः शतमदीनाः स्याम शरदः
 शतं भूयश्च शरदः शतात् ॥ ४ ॥ ॐ तेजोसीति परमेष्ठी प्रजापतिर्ऋषिः
 यजुर्गतीच्छन्दः आज्यं देवता यजुर्गायत्र्यावाहने विनियोगः ॥ ॐ
 तेजोसि शुद्धस्य मृतमसि धामनामसि ॥ प्रियं देवानां मनश्चष्टुर्देव-

यजनमसि ॥ ॐ तुरीयपदस्य विमलऋषिः गायत्रीछंदः परमात्मादेवता
गायत्र्युपस्थाने विनियोगः ॥ ॐ गायत्र्यस्यैकपदी द्विपदी त्रिपदी च-
तुष्पद्यपद्यसिनहिपद्यसे नमस्ते तुरीयाय दर्शिताय पदाय परोरजसे सा व-
दोम् ॥ अथेत्यादि ममाशेषपापक्षयार्थं गायत्र्या गायत्री छंदो विश्वामित्र-
ऋषिः सविता देवता ऽग्निर्मुखं ब्रह्मा शिरो विष्णुर्हृदय ५ रुद्रः शिखा-
पृथिवीयोनिः प्राणापानव्यानोदः ~~प्रसादात्~~ प्राना श्वेतै र्णासांख्या-
यनसगोत्रा गायत्रीचतुर्वि ५ शत्यक्षरा त्रिपदा षट्कुक्षिः पंचशीर्षोप-
नयने विनियोगः ॥ गायत्र्या षडंगन्यासं कृत्वा ॥ अथ ध्यानम् ॥
मुक्ताविद्महे मनीलधवलच्छायैर्मुखैस्त्रीक्ष्णैश्चन्द्राग्निन्दुनिबद्धस्तः कुटां-
तत्त्वार्थवर्णात्मिकाम् । गायत्रीवरदाभयां शक्रशाः शुभ्रंकपालंगुणं-
शंखचक्रमथारविन्दयुगलंहस्तैर्वहन्ती भजे ॥ अथ मुद्रा ॥ रं द्रु ळं द्रु ळं द्रु ळं द्रु ळं

प्रा०
॥६॥

विततं वित्तं तथा । द्विमुखं त्रिमुखं चैव चतुष्पंचमुखं तथा ॥ १ ॥
षण्मुखाधोमुखं चैव व्यापकांजलिकं तथा । शब्दं यमपाशं च ग्रथितं-
चोन्मुखोन्मुखम् । पल्लवं दुष्टिं चैव तस्यः कूर्मो वराहकम् । सिंहाक्रांतं
महक्रांतं मुद्गरं पल्लवं तथा ॥ ३ ॥ चतुर्विंशतिमुद्राश्च गायत्र्याः संप्रदर्श-
येत् ॥ अथ जपः ॥ ॐ तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवस्य धियो नो ज्ञानं प्रचोद ॥
सविता देवता ऽशेषपक्षयार्थे त्रिपदं ऽष्टाक्षरं जपं करिष्ये । ततो
जपः । १०८ । जपांते षडंगन्यासं कृत्वा ॥ सुरभिर्ज्ञानं वैराग्यं योनिः
शंखो थपंजम् । लिंगं निर्वाणकं चैव जपांतेष्टौ प्रदर्शयेत् । अनेना-
ष्टोत्तरशतसंख्याकेन गायत्रीजपाख्येन कर्मणा श्रीब्रह्मस्वरूपी सविता-
देवता प्रीयतां नमः ॥ ॐ विश्वतश्चक्षुरिति विश्वकर्मा भौवनः ऋषिः
विश्वकर्मा देवता त्रिष्टुप् छंदः प्रदक्षिणे विनियोगः । ॐ विश्वतश्चक्षुस्त-

त्रि०

॥६॥

विश्वतोमुखो विश्वतोबाहुस्तद्विश्वतोऽङ्गुलिः । संबाहुभ्यां धमति संपतत्रै-
र्द्यावाभूमी जनयन्देव एकः । ॐ देवा गातु वित् वृत्तिः प्रस्यति नृपिः
वातो देवता विप्रश्चन्द्रः विसर्जने विनियोगः ॐ देवा गातु वित्वा गा-
तु मित ॥ जनरश्च इमं देव यज्ञं स्वाहा व्वातेषाः । यदक्षरपदभ्रष्टं
स्वरव्यंजनवर्जितम् । तत्सर्वं क्षम्यतं त्वेहि सूर्यलोके निवासिनि । उत्तरे-
शिखरे जाते भूम्यां पर्वतमूर्द्धनि ॥ ब्राह्मणेभ्योभ्यनुज्ञाता गच्छ देवियथा-
सुखम् ॥ ॐ इति तत्सत् ॥ इति प्रातःसंध्या समाप्ता ॥

॥ श्रीगुंगुरुभ्योनमः ॥

॥ श्रीपार्थिवपूजा प्रारंभः ॥

आचम्य । प्राणानायम्य । शुभतिथौ अमुक गोत्रोत्तमोहं ।
अमुक देवशर्माहं । श्रीउमामहेश्वरदेवताप्रसादसिद्ध्यर्थं पार्थिव लिंग-
पूजनमहं करिष्ये । तदंगवरुणपूजनमहं करिष्ये । गंगे च यमुने
चैव गोदावरि सरस्वति । नर्मदे सिंधु कावेरी जलेऽस्मिन्सान्निधिं
कुरु । ब्रह्मांडोदरतीर्थानि करैः स्पृशानि ते स्वे । तेन सत्ये नमे
तीर्थं देहि दिधाकर । ॐ क्रोमिति अंकुशमुद्रया सूर्यमंडलात्तीर्थान्या-
कृष्य । ताक्ष्येण निर्विषीकृत्य । अस्त्रेण संरक्ष्य । कवचेनानवगुंठ्य ।
धेनूनामृताद्वृत्य । मूलेनाष्टवारमभिमंत्र्य । गंधाक्षतपुष्पैः संपूज्य ।
जगध्वनिमंत्रमातः स्वाहा । इति घंटं संपूज्य । अष्टाद्विदः पवित्रो

वा सर्वावस्थांगतोऽपि वा । यः स्मरेद्देवमीशानं सबाह्याभ्यन्तरः
शुचिः । इति पूजाद्रव्याणि । आत्मानं च संप्रोक्ष्य । ततो ध्यायेत् ॥
अथ ध्यानम् ॥

वंदे देवमुमापतिं सुरगुरुं वंदे जगत्कारणम् ।

वंदे पन्नगभूषणं मृगधरं वंदे पशूनां पतिम् ॥

वंदे सूर्यशशांकवन्द्हनयनं वंदे मुकुन्दप्रियम् ।

वंदे भक्तलक्ष्मणश्रयं च वरदं वंदे शिवं शंकरम् ॥ १ ॥

ध्यायेन्नित्यं महेशं रजतगिरिनिभं चारुचंद्रावतंसं । रत्नाकल्पो ज्वालांगं
परशुमृगवराभीतिहस्तं प्रसन्नम् ॥ पद्मासीनं समंतात्स्तुतममरगणै-
र्व्याघ्रकृत्तिं वसानं । विश्वाद्यं विश्ववंद्यं निखिलभयहरं पञ्चवक्त्रं
विनेवम् ॥ २ ॥ हरये नमः मृदाहरणं । महेश्वराय नमः जलसेवनं ।

शंभवे नमः पिंडीकरणं । शूलपाणये नमः लिंगसघट्टणं । पिनाकघृषे
 नमः । आद्याहितो भव । स्थापितो भव । सन्सुखी भव । सन्निरेधी
 भव । विमलीकरणम् । अवगुंठणम् । अमृतीकरणम् । इत्यावाहनादि
 सप्तमुद्राः प्रदर्श्य ॥ ॐ आं ह्रीं क्रों हंसः सोहं स्वाहा पार्थिव
 लिंग मृण्मयमूर्तेः प्राण इह प्राणाः ॥१॥ ॐ आं ह्रीं क्रों हंसः
 सोहं स्वाहा पार्थिवलिंग मृण्मय मूर्तेः जीव इह स्थितः ॐ आं
 ह्रीं क्रों हंसः सोहं स्वाहा पार्थिवलिंग मृण्मय मूर्तेः सर्वेन्द्रियाणि
 स्थितानि इहागत्य सुखं चिरं तिष्ठंतु स्वाहा । गर्भाधानादि पंच-
 दशसंस्कारसिद्ध्यर्थं पंचदशप्रणवावृत्तिं करिष्ये । ॐ नमः शिवाय
 श्रीउमामहेश्वरदेवताभ्यां नमः नैवेद्यं सम० मूलं पादयोः पाद्यं
 सर्गष्टामि । मूलं अर्घ्यं सम० मूलं आचमनीयं सम० । मूलं

मधुपर्कस्नानं० । मूलं पयस्स्नानं सम० । मूलं दधिस्नानं सम० ।
मूलं घृतस्नानं सम० । मूलं मधुस्नानं सम० । मूलं शर्करास्नानं
सम० । मूलं गंधोदकस्नानं सम० । मूलं अभिषेकस्नानं सम० ।
अथ तर्पणं ॥ भवंदेवं तर्पयामि । शर्वदेवं तर्प० । रुद्रदेवं तर्प० ।
उग्रदेवं तर्प० । भीमदेवं तर्प० । पशुपतिदेवं तर्प० । महदेवं तर्प० ।
ईशानं देवं तर्प० । भवस्य देवस्य पत्नीं तर्प० । सर्वस्य दे-
वस्य पत्नीं तर्प० । रुद्रस्य देवस्य पत्नीं तर्प० । उग्रस्य देवस्य पत्नीं
तर्प० । भीमस्य देवस्य पत्नीं तर्प० । पशुपतेर्देवस्य पत्नीं तर्प० ।
महतोदेवस्य पत्नीं तर्प० । ईशानस्य देवस्य पत्नीं तर्प० । ॐ
नमः शिवाय श्रीउमामहेश्वरदेवताभ्यां नमः वस्त्रोपवस्त्रार्थं यज्ञोपव-
स्त्रार्थं अक्षतान्समर्पयामि । मूलं गंधं सम० । मूलं अक्षतान्सम० ।

मूलं पुष्पं सम० । मूलं विल्वपत्रं सम० । त्रिदलं त्रिगुणाकारं त्रिनेत्रं
 च त्रिधायुधं त्रिजन्मपापसंहारं एक विल्वं शिवार्पणं ॥ त्रिशाखै-
 र्विल्वैश्च अच्छिद्यैः कोमलैः शुभैः । तव पूजां करिष्यामि अर्प-
 यामि सदाशिव ॥ दर्शनं विल्वपत्रस्य स्पर्शनं पापनाशनं । अघोर-
 पापनिर्मुक्तं एकविल्वं शिवार्पणं ॥ अश्वत्थकोटि संस्थाप्य शतकोटि
 शिवालये । कोटिकन्या महादानं एकविल्वं शिवार्पणं ॥ तुलसी-
 विल्व निर्गुंडी जंवीर मलकं तथा । पंचविल्वमितिख्यातं एकविल्वं
 शिवार्पणम् ॥ काशीवास फलं पश्चात् कालभैरव दर्शनं । प्रयाग-
 माधवं दृष्ट्वा एकविल्वं शिवार्पणम् ॥ मूलं धूपं सम० । मूलं दीपं
 सम० । मूलं अमृतं नैवेद्यं सम० । मूलं उत्तरापोशनं सम० । मूलं
 हस्तप्रक्षालनं सम० । मूलं मुखप्रक्षालनं सम० । मूलं गंधूपं सम० ।

मूलं पाद्यं सम० । मूलं अर्घ्यं सम० । मूलं आचमनीयं सम० ।
मूलं फलं सम० । मूलं तांबूलं सम० । मूलं दक्षिणां सम० । मूलं
नीरांजनदीपं सम० । मूलं मंत्र-पुष्पांजलि । मूलं नमस्कारान् सम० ।
अष्टौ दिशासु पूजयेत् । वामावर्तेन । पूर्वे भवाय क्षिति मूर्तये नमः ।
ईशान्ये शर्वाय जलमूर्तये नमः । उत्तरे रुद्राय ॥ द्विदूर्गये नमः । वायव्ये
उग्राय वायुदूर्गये नमः । पश्चिमे भीमायाकाशमूर्तये नमः । नैऋत्ये
पशुपतये यजमानमूर्तये नमः । इत्यक्षतैः संपूज्य । ॐ अस्य श्री
शिवषडक्षरी महामंत्रस्य । वामदेव ऋषये नमः शिरसि । पंक्ति छंदसे
नमः मुखे । श्रीउमामहेश्वरदेवताभ्यां नमः हृदये । ॐ बीजाय नमः
गुह्ये । नमः शक्तये नमः पादयोः शिवाय इति कीलकाय नमः सर्वांगे ।
श्रीउमामहेश्वरस्य दसिध्यर्थे जपे विनियोगाय नमः कृतांजलिः ।

ॐ अंगुष्ठाभ्यां नमः हृदयाय नमः । नं तर्जनीभ्यां नमः शिरसे
 स्वाहा । मं मध्यमाभ्यां नमः शिखायै वषट् । शिं अनामिकाभ्यां नमः
 कवचया हुं । वां कनिष्ठिकाभ्यां नमः नेत्रत्रयाय वौषट् । यं करतल-
 करपृष्ठाभ्यां नमः अस्त्राय फट् । ॐ भूर्भुवः स्वरोम् इति दिग्बन्धः ।
 अथ ध्यानम् । शांतं पद्मासनस्थं शशिधरमुकुटं पञ्चवक्त्रं त्रिनेत्रं ।
 शूलं वज्रं च खड्गं परशुमभयदं दक्षिणांगे वहंतं । नागं पाशं च घंटं
 डमरुकसहितं सांकुशं वामभागे । नानालंकारयुतं स्फटिभूषणनिभं
 पार्वतीशं नमामि ॥ मूलं श्रीउमामहेश्वराभ्यां लंपृथिव्यात्मकं गंधं
 सम० । इति मानसं संपूज्य मूलं जपेत् १०८ । हृदयादि न्यासं कृत्वा
 ध्यानं मानसं संपूज्य । देवतायै जपं निवेद्य । स्तुतिं कुर्यात्
 ॐ शकाररूपाय नमो क्षराय वपुषे घृषे । नमो नादात्मने तुभ्यं नमो

बिंदु कलात्मने ॥१॥ अलिङ्ग लिङ्ग~~रूपाय~~ रूपातीतत्मने नमः ।
त्वं माता सर्व लोकानां त्वमेव जगत् पिता । त्वं भ्रातावं
सुहृन्मित्रं त्वं गुरुस्त्वं पितामहः ॥ नमस्ते भगवन् रुद्र भास्क-
रतीत तेजसे । भवायक्षितिरूपाय शर्वाय जलरूपिणे । रुद्राय
बन्धिरूपाय उग्राय वायुरूपिणे । भीमायाकाशरूपाय पशूनां पतये
नमः ॥ यजमन्~~रूपाय~~ महादेवाय ते नमः । सोमरूपा~~देवाय~~
ईशानः सूर्यमूर्तयेनमः । इत्यष्टौ भगवान् रुद्रस्तुवन्तः प पनाशनं ।
विश्वेशो जनको उमा च जननी गंगा च मातृष्वसा । धुंदि
भैरव दंष्ट्रा~~णि~~ सदृशा जेष्ठा मम भ्रातरः । श्री काशी मणिकर्णिका
च भगिनि भार्या ममेयं मतिः । सत्कर्माणि सुता क्षमा च दुहिता
काश्यां कुटुंबं मम । सांतं यांतं त्रिवारं ~~ऋषयस्सहितं~~ यो ऽवीति

प्रदोषे । पश्यन् विश्वेशलिङ्गं वृषवृषणकरशृङ्गमध्येन दृग्भ्यां । सांगा-
वेदाह्यधीता क्रमपदसहिता मंत्रकोटीस्तु जप्त्वा त्रैलोक्यं तस्य वश्यं
स भवति शिवसायुज्यवान् धौतपापः । हर ॐ ३ इति वदन् कर-
चरणकृतं वाक्कायजं कर्मजं वा श्रवणनयनजं वा मानसं वापराधं ।
विहितमविहितं वा सर्वमेतद् क्षमस्व । जयजयकरुणाब्धे श्रीमहादेव-
शंभो ॥ प्रातः काले शिवं दृष्ट्वा नैशंपापं व्यपोहति आजन्मकृत
माध्याह्ने सायाह्ने सप्तजन्मजं ॥ मेरूकांचनदत्तानां गवांकोटि
शतैरपि । पंचकोटि तुरंगाणां तत्फलं शिवदर्शनं । इतिप्रार्थ्य ।
गच्छत्यं तन्नकृतं यदकुत्यंकृत्यवत्तदाचरितं उभयोः प्रायश्चित्तं शिव-
तन्नामाक्षर द्वयोच्चरितं शिवशिव श्रीउमामहेश्वराभ्यांनमः । प्रार्थना
सम० । महादेवायनमः क्षमस्व संहार मुद्रया तत्तेजो ब्रह्मरंध्रादि

मूलाधारांतं नीत्वा कुंडलिनीमार्गेण हृदयमानीय संस्थाप्य ।
चंडेश्वरा० निर्माल्यविसर्जनं । चंडरूपा० विसर्जनं । इति पार्थिव-
लिंगाख्यं संपूर्णं ॥ यांतु देव गणाः सर्वे पूजामादाय पार्थिवीम् ।
इष्टकाम प्रसिध्यर्थं पुनरागमनाय च । विश्वेश्वरार्पणमस्तु । श्री
रांदादादिद्वार्पणमस्तु ॥ हरिः ॐ तत्सत् ॥

॥ श्रीगुंगुड्योनमः ॥

श्री पार्थीवपूज प्रारंभः

आयभ्य । प्राणानायभ्य । शुभतिथौ अमुक गोत्रोपेतन्नोहं । अमुक
देवशर्माहं । श्रीडुमाभक्षेश्वरदेवताप्रसादसिद्ध्यर्थं पार्थिव लिंगपूजनमहं करिष्ये ।
तत्राहौ गणपतिस्मरणं कलशघंटा दीपपूजनं यकरिष्ये । तदंगवद्गणपूजनं महं
करिष्ये । गंगे य यमुने यैव गोदावरि सरस्वति । नर्मदे सिंधु कावेरी जले-
स्मिन्सन्निधिं दृष्ट्वा । अक्षांशोदरतीर्थानि करैः स्पृश्यानि ते रवे । तेन सत्ये नमे
देव तीर्थं दृष्टिं द्वापर । ॐ द्रौमिति अंकुशमुद्रया सूर्यमंडलात्तीर्थान्याकुप्य ।
ताक्ष्येण निर्विषीकृत्य । अस्त्रेण संरक्ष्य । कवचेनावगुंठ्य । धेन्वामृतीकृत्य ।
भूलेनाष्टवारभभिमतय । गंधाक्षतपुष्पैः संपूज्य । जगध्वनिमंत्रभातः स्वाहा ।
धृति घंटां संपूज्य । अपवित्रः पवित्रो वा सर्वावस्थांगनोपि वा । यः स्मरे-
देवभीशानं सप्ताद्याभ्यंतरः शुचिः । इति पूजद्रव्याणि । आत्मनं च संप्रोक्ष्य ।
ततो ध्यायेत् ॥ अथ ध्यानम् ॥

વંદે દેવદમાપતિં સુરગુરુ વંદે જગત્કારણમ્ ॥
 વંદે પત્નગમૃષણં મૃગધરં વંદે પશૂનાં પતિમ્ ।
 વંદે સૂર્યશશાંકવન્દિતયનં વંદે મુકુટપ્રિયમ્ ॥
 વંદે લક્ષ્મણનાશ્રયં ચ વરહં વંદે શિવં શંકરમ્ ॥ ૧ ॥
 ધ્યાયેન્નિત્યં મહેશં રજતગિરિનિભં ચારુચંદ્રાવતંસં ।
 રત્નાકલ્પો જ્વલાંગં પરશુમૃગવરાભીતિહસ્તં પ્રસન્નમ્ ॥
 પદ્માસીનં સમંતાત્સ્તુતમમરગણૈર્વ્યાઘ્રકૃતિં વસાનં ।
 વિશ્વાઘંવિશ્વવંધં નિખિલભયહરં પંચવક્ત્રં ત્રિનેત્રમ્ ॥ ૨ ॥

॥ૐ॥ હરયેનમઃ મૃદાહરણં । મહેશ્વરાયનમઃ જલસિયનં । શંભવે નમઃ પિંડી-
 કરણં । શૂલપાણયે નમઃ લિંગસંઘટ્ટણં । પિનાકધૃષે નમઃ । આવાહિતો ભવ ।
 સ્થાપિતો ભવ । સન્મુખી ભવ । સન્નિરોધી ભવ । વિમલીકરણમ્ । અવગુ-
 ઠણમ્ । અમૃતીતકરણમ્ । ઇતિ આવાહનાદિ સપ્તમુદ્રાઃ પ્રદર્શ્ય ॥ ૐ આં
 રીંમ ક્રો હંસઃ સોહં સ્વાહા પાર્થિવ લિંગ મૃદુમયભૂર્તેઃ પ્રાણુ દિહ પ્રાણાઃ ૧
 ૐ આં રીંમ ક્રો હંસઃ સોહં સ્વાહા પાર્થિવલિંગ મૃદુમય ભૂર્તેઃ જીવ દિહ સ્થિતઃ

ॐ आं रीम ह्रीं हंस सोढं स्वाहा पार्थिव क्षीग महामय भूर्ते सर्वेन्द्रियाणि
स्थितानि द्वागल्य सुष्मं विरं तिष्ठतु स्वाहा । गर्भाधानादि पंचदशसंस्कार-
सिद्ध्यर्थं पंचदशप्रणवावृत्तिं करिष्ये । ॐ नमः शिवाय श्रीउमामहेश्वरदेवताभ्यां
नमः नैवेद्यं सम० भूतं पादयाः पाद्यं समर्पयामि । भूतं अर्घ्यं सम० ।
भूतं आयमनीयं सम० । भूतं मधुपर्कस्नानं सम० । भूतं पयस्स्नानं
सम० । भूतं दधिस्नानं सम० । भूतं घृतस्नानं सम० । भूतं मक्ष्मस्नानं
सम० । भूतं शर्करास्नानं सम० । भूतं अलिषेकस्नानं सम० । अथ तर्पणं ।
भवदेवं तर्पयामि । सर्वदेवं तर्प० । इन्द्रदेवं तर्प० । उग्रदेवं तर्प० । भीमदेवं
तर्प० । पशुपतिदेवं तर्प० । महादेवं तर्प० । ईशानदेवं तर्प० । भवस्य
देवस्य पत्नीं तर्प० । शवस्य देवस्य पत्नीं तर्प० । इन्द्रस्य देवस्य पत्नीं तर्प० ।
उग्रस्य देवस्य पत्नीं तर्प० । भीमस्य देवस्य पत्नीं तर्प० । पशुपतेर्देवस्य
पत्नीं तर्प० । महतो देवस्य पत्नीं तर्प० । ईशानस्य देवस्य पत्नीं तर्प० ।
ॐ नमः शिवाय श्री उमामहेश्वरदेवताभ्यां नमः वस्त्रोपवस्त्रार्थं यज्ञोपवीतार्थं
अक्षतान्समर्पयामि । भूतं गंधं सम० । भूतं अक्षतान्सम० । भूतं पुष्पं

સમ૦ । મૂલં બિલ્વપત્રં સમ૦ । ત્રિદલં ત્રિગુણાકારં ત્રિનેત્રં ચ ત્રિધાયુધં
ત્રિજન્મપાપસંહારં એક બિલ્વં શિવાર્પણં ॥ ત્રિશાખેર્નિલપત્રૈશ્ચ અચ્છિદ્રૈઃ કામલૈઃ
શુભૈઃ । તવ પૂજ્ઞં કરિષ્યામિ અર્પયામિ સદાશિવ ॥ દર્શનં બિલ્વપત્રસ્ય સ્પર્શનં
પાપનાશનં । અધોરપાપનિર્મુક્તં એકબિલ્વં શિવાર્પણં ॥ આશ્વથકોટિ સંસ્થાપ્ય
શતકોટિ શિવાલયં । કોટિકન્યા મહાદાન એકબિલ્વં શિવાર્પણં ॥ તુલસીબિલ્વં
નિર્ગુડી જખીરામલક તથા ! પંચબિલ્વમિતિખ્યાતં એકબિલ્વં શિવાર્પણમ્ ॥
કાશીવાસ ફલં પશ્ચાત્ કાલભૈરવ દર્શનં । પ્રયાગમાધવં દૃષ્ટ્વા એકબિલ્વં શિવા-
ર્પણમ્ ॥ મૂલં ધૂપં સમ૦ । મૂલં દીપં સમ૦ । મૂલં અમૃત નૈવેદ્યં સમ૦ ।
મૂલં ઉત્તરાપોશનં સમ૦ । મૂલં હસ્તપ્રક્ષાલનં સમ૦ । મૂલં મુખપ્રક્ષાલનં
સમ૦ । મૂલં ગંડુષં સમ૦ । મૂલં પાદ સમ૦ । મૂલં અર્ધ્યં સમ૦ । મૂલં
આચમનીયં સમ૦ । મૂલં ફલં સમ૦ । મૂલં તાંબુલં સમ૦ । મૂલં દક્ષિણાં
સમ૦ । મૂલં નીરાંજનદીપં સમ૦ । આરતી મૂલં મંત્ર-

શ્રી હરિહરની આરતી—

જય હરિ હરા, પ્રભુ જય હરિ હરા,
 ગંગાધર ગિરિજાવર (૨) ઈશ્વર ઝંકારા, હર, હર, હર, મહાદેવ
 લક્ષ્મીવર ઉમિયાવર, શંકર શામળીયા પ્રભુ શંકર શામળીયા
 હરિહર નટવર સ્વામી (૨) એકાંતે મળિયા, હર, હર૦
 વ્યાધાંબર પીતાંબર, શિવ શ્યામે પહેયાં, પ્રભુ શિવ શ્યામે પહેયાં
 કમલ નયન કેશવને (૨) શિવજીને ત્રિનયના, હર, હર૦
 ચંદન ચંદે ત્રિકમને શિવજીને ભસ્માંગે, પ્રભુ શિવજીને ભસ્માંગે
 રામે હૃદીયે રાખ્યાં (૨) ઉમિયા અર્ધાંગે, હર, હર૦
 કેવડા વહાલો કેશવને, શિવજીને ધંતુરો, પ્રભુ શિવજીને ધંતુરો
 ત્રિકમને વહાલાં તુલસી (૨) શિવજીને બિલિ વહાલાં, હર, હર૦
 કૈસ્તુભમણી કેશવને, શિવજીને કુંદમાળા, પ્રભુ શિવજીને કુંદમાળા,
 મુક્તાદળ મોહનને (૨) શિવજીને સર્પ કાળા હર, હર૦

મોર મુગટ મોહનને, શિવજીને જટાયું, પ્રભુ શિવજીને જટાયું
 હરિ શંભુ સુખવાસી (૨) શિવજીને વાગે હમફે, હર, હર૦
 રામને રૂડાં રાજ્ય, શિવ ખંભે ઝોળી, પ્રભુ શિવ ખંભે ઝોળી.
 રામને વાનર રીંછ (૨) શિવજીને ભૂત ટોળી. હર, હર૦
 દ્વિભુજ, ચતુર્ભુજ, અષ્ટભુજ, દશ ભુજને સોહીયે પ્રભુ દશ ભુજને સોહીયે,
 શિવજીને રૂપે ભજતાં (૨) ત્રિભુવન મન મોહિયે, હર, હર૦
 નંદિ વાહન ખગ વાહન. શિવ ચક્ર ત્રિશુળધારી શિવ ચક્ર ત્રિશુળધારી,
 ત્રિપુરારી મોરારી (૨) કર કમળાધારી, હર, હર૦
 વૈદુંક વસે વિશ્વંભર, શિવજી કૈલાસે પ્રભુ શિવજી કૈલાસે
 હરિ કાળા હર ગોરા (૨) તે તેને ધ્યાને હર, હર૦
 એ એ એક સ્વરૂપ અંતર નવ ધરશો પ્રભુ અંતર નવ ધરશો.
 ભોળા ભુધરને ભજતાં (૨) ભવસાગર તરશો. હર, હર૦
 મોહન ને માધવ જો ભાવે ગાશો, જો ભાવે ગાશો.
 હરિહરના ગુણ ગાતાં (૨) હરિ ચરણે જાશો. હર, હર૦

પુષ્પાંજલિં સમ૦ । મૂલં નમસ્કારાન્ સમ૦ । અષ્ટૌ દિશાસુ પૂજયેત્ । વામા-
 વર્તેન । પૂર્વે ભવાય ક્ષિતિ મૂર્તયે નમઃ । ઈશાન્યે શર્વાયજલમૂર્તયે નમઃ । ઉત્તરે
 રૂદ્રાયાંજિમૂર્તયે નમઃ । વાયવ્યે ઉગ્રાય વાયુમૂર્તયે નમઃ । પશ્ચિમે ભીમાયાકાશમૂર્તયે
 નમઃ । દક્ષિણે મહાદેવાય સોમમૂર્તયે નમઃ । અગ્નયે ઈશાનાય સૂર્યમૂર્તયે નમઃ ।
 ઈત્યક્ષતૈઃ સંપૂજ્ય । ॐ અસ્ય શ્રીશિવપદક્ષરી મહામંત્રસ્ય । વામદેવ ઋષયે
 નમઃ શિરસિ । પંક્તિ છંદસે કમઃ મુખે । શ્રીઉમામહેશ્વરદેવતાભ્યાં નમઃ હૃદયે ।
 ૐ વીજય નમઃ ગુહ્યે । નમઃ શકતયે નમઃ પાદયોશિવાયઘ્નિ ક્રીલકાયનમઃ સર્વાંગે ।
 શ્રીઉમામહેશ્વરપ્રસાદસિદ્ધ્યર્થે જપે વિનિયોગાય નમઃ કૃતાંજલિઃ । ૐ અંગુષ્ઠા-
 ભ્યાંનમઃ હૃદયાય નમઃ । નં તર્જનીભ્યાં નમઃ શિરસે સ્વાહા । મં મધ્યમાભ્યાં
 નમઃ શિખાયૈ વષટ્ । શિં અનામિકાભ્યાં નમઃ કવચયા હું । વા કનિષ્ઠકાભ્યાં
 નમઃ નેત્રત્રયાય વૌષટ્ । યં કરતલકરપૃષ્ઠાભ્યાં નમઃ અસ્ત્રાય કૃટ્ એવં હૃદીયાદી-
 ન્યાસં ॥ ૐ ॥ યદીયાહ નમઃ ॥ ૐ ॥ નમઃ શિરસે સ્વાહામં શિખાયૈવષટ્શિં
 કવચાય હવાં નેત્રત્રયાય વૌષટ્યં અસ્ત્રાયકૃટ ૐ ભૂર્ભુવઃ સ્વરોમ્ ઘ્નિ દિગ્બંધન
 અથ ધ્યાનમ્ । શાંત પદ્માસનસ્થં શશિધરમુદૃટં પંચવક્ત્ર ત્રિનેત્રં । શૂલં વજ્રં

य षड्गं परशुमलयदं दक्षिणांगे वहंतं । नागं पाशं य द्रष्टां उभरुकसहितं
सांपुश वामलागे । नानासंकारयुक्तं स्फटिकमणिनिभ पार्वतीशं नामि ॥ भूलं
श्रीउमा महेश्वराभ्यां नमः

संपृथिव्यात्मकं श्रीउमा महेश्वराभ्यां नमः गंधं परिकल्पयामि

हं व्याकाशात्मकं ॥ ॥ पुष्पं ॥

यं व्यायात्मकं ॥ ॥ धूपं ॥

रं वन्दन्यात्मकं ॥ ॥ दीपं ॥

वं अमृतात्मकं ॥ ॥ नैवेद्यं ॥

सं सर्वशक्ति प्रकृत्यात्मकं सर्वोपकारानं राज्ञोपकारनं ॥

सम० धृतिमानसं संपूज्यभूलं जपेत् १०८ । हृदयादि न्यासं कृत्वा ध्यानं
मानसं संपूज्य । देवतायै जपं निवेद्या स्तुतिं कुर्यात् ॐकाररूपाय नमोक्षराय
वपुषे धृषो नमो नादात्मने तुल्यं नमो बिन्दु कलात्मने ॥ १ ॥ अखिग
खिगरूपाय रूपातीतात्मने नमः । त्वं माता सर्व लोकानां त्वमेव जगतः पिता ।
त्वं आतात्वं सुहृन्मित्र त्वं गुरुस्त्वं पितामहः ॥ नमस्ते लगवन् रुद्र भार्गव

રાતીત તેજસે । લવાયક્ષિતિરૂપાય શર્વાય જલરૂપિણે । રુદ્રાય વન્હિરૂપાય
 ઉગ્રાય વાયુરૂપિણે । ભીમાયાકાશરૂપાય પશૂનાં પતયે નમઃ ॥ યજ્ઞમાનસ્વરૂપાય
 મહાદેવાય તે નમઃ । સોમરૂપાયદેવાય ઈશાનઃ સૂર્યમૂર્તયેનમઃ । દિત્ય઼ાટૌ ભગ-
 વાનરુદ્રસ્તુવન્તઃ પાપનાશનં । વિશ્વેશો જનકો હમા ચ જનની ગંગા ચ
 માતૃપ્વસા । ધુન્ડિ ભૈરવ દંડપાણિ સદૃશા જપ્તા મમ બ્રાતરઃ । શ્રી કાશી
 મણિકર્ણિકા ચ ભગિની ભાર્યા મમેયં મતિઃ । સત્કર્માણિ સુતા ક્ષમા ચ દુહિતા
 કાશ્યાં દુહૃંબં મમ । સાંતં યાંતં ત્રિવારં પ્રણવક સહિતં યો અબીતિ પ્રદોષે ।
 પશ્યન્ વિશ્વેશક્ષિગં વૃષવૃષણકરશ્રુંગમધ્યેન દૃશ્યાં । સાંગાવેદાદ્યધીતા કમપદસહિતા
 મંત્રકોટીસ્તુ જપ્ત્વા ત્રૈલોક્યં તસ્ય વશ્યં સ ભવતિ શિવસાયુજ્યવાન્ દ્વાતપાપઃ ।
 હર ઐ મતિ વદન્ કર ચરણ કૃતં વા કાયજં કર્મજં વા શ્રવણનયનજં
 વા માનસં વાપરાધં । વિહિતમવિહિતં વા સર્વમેતદ્ ક્ષમસ્વ । જયજયકરુણાગ્રધે
 શ્રીમહાદેવશંભો ॥ પ્રાતઃ કાલે શિવં દૃષ્ટ્વા નૈશંપાપં વ્યપોહતિ આજન્મકૃત
 માધ્યાન્હે સાયાન્હે સપ્તજન્મજં ॥ મેરુકાંચનદત્તાનાં ગવાંકોટિ શતૈરપિ । પંચકોટિ
 તુરંગાણાં તત્ક્લં શિવદર્શનં । ઇતિપ્રાર્થ્ય । ચતુર્લયં તત્કૃતં ચતુર્લયંકૃત્યવત્તદા-

ચરિતં ઉભયોઃ પ્રાયશ્ચિત્તં શિવત નામાક્ષર દ્વયોચ્ચરિતં શિવશિવ શ્રીઉમામહે-
શ્વરાખ્યાનમઃ । પ્રાર્થના સમઃ । મહાદેવાયનમઃ ક્ષમસ્વ સંહાર મુદ્રયા તત્તેજો
અક્ષરધ્રાદિ મૂલાધારાંતં નીત્વા કુંડલિનીમાર્ગેણ હૃદયમાનીય સંસ્થાપ્ય । ચંડેશ્વરાઃ
નિર્માલ્યવિસર્જનં । ઇતિ પાર્થિવલિંગપૂજનં સંપૂર્ણ । યાંતુ દેવ ગણાઃ સર્વે
પૂજ્ઞમાદાય પાર્થિવમ્ । ઇષ્ટ કામ પ્રસિદ્ધ્યર્થં પુનરાગમનાય ચ । વિશ્વેશ્વરાર્પણમસ્તુ ।
શ્રીસાંબસદાશિવાર્પણમસ્તુ ॥ હરિઃ ઐ તત્સત્ ॥

॥ શ્રી પાર્થિવપૂજા સમાપ્તઃ ॥

॥ श्री गणेशायनमः ॥

॥ अथ श्रीसूक्तप्रारंभः ॥

॥ ॐ हिरण्यवर्णाहिरिणींसुवर्णरजतस्रजाम् ॥ चन्द्रां हिरण्यमयीं
लक्ष्मीं जातवेदो ममावह ॥ १ ॥ इत्यावाहनम् ॥ तांस्त्वावह
जलवेदो लक्ष्मीमनपगामिनीम् ॥ यस्यां हिरण्यं विन्देयं गामश्वं
पुरुषानहम् ॥ २ ॥ इत्यासनम् ॥ अश्वपूष्णीरिथमध्याह्निनादप्रमो-
दिनीम् ॥ श्रियं देवीमुपह्वये श्रीर्मादेवीर्जुषताम् ॥ ३ ॥ इति पाद्यम् ॥
क्वांसोस्मितां हिरण्यप्राकारामार्द्राज्वलन्तीं तृप्तां तर्पयन्तीम् ॥ पञ्चे-
स्थितां पद्मवर्णां तामिहोपह्वये श्रियम् ॥ ४ ॥ इत्यर्घ्यम् ॥ चन्द्रां
प्रभासां यशसा ज्वलन्तीं श्रियं लोके देवजुष्टासुदाराम् ॥ तां

पद्मिनीमीं शरणमहं प्रपद्येऽलक्ष्मीर्मे नश्यतां त्वा वृणोमि ॥५॥
 इत्याचमनम् ॥ आदित्यवर्णे तपसोऽधिजातो वनस्पतिस्तव वृक्षोऽथ
 बिल्वः ॥ तस्य फलानि तपसा नुदंतु मायांतरायांश्चवात्स्यांऽअ-
 लक्ष्मीः ॥ ६ ॥ इति सादृष्ट ॥ उपैतु मांदेवमखःकीर्तिश्चमणिना
 सह ॥ प्रादुर्भूतो सुराष्ट्रेऽस्मिन्कीर्तिमृद्धिं ददातुमे ॥ ८ ॥ इति वस्त्रम् ॥
 क्षुत्पिपु सामलाज्येष्ठमलक्ष्मीं नारायण्यहम् ॥ अभूतिमसमृद्धिं च
 सर्वा निर्णुद मे गृहात् ॥ ८ ॥ इति यज्ञोपवितम् ॥ गन्धद्वारां
 दुराधर्षा नित्यपुष्टां करीषिणीम् ॥ ईश्वरीं सर्वभूतानां तामिदोपह्वये
 श्रियम् ॥ ९ ॥ इति गन्धम् ॥ मनसःकामगच्छेद्धिं वाचःसत्यमरी-
 महि ॥ पशूनां रूपेण्णस्य मयि श्रीः श्रयतां यशः ॥ १० ॥
 इति स्नानम् ॥ कर्दमेन प्रजाभूतामयि सम्भ्रमं कर्दम ॥ श्रियं

श्री०

॥१८॥

वासय मे कुले मातरं पद्ममालिनीम् ॥११॥ इति धूपम् ॥ आपः
स्रजन्तु स्निग्धानि चिह्नीत वसं मे गृहे ॥ निचदेवीं मातरं श्रियं
वासय मे कुले ॥१२॥ इति दीपम् ॥ आर्द्रा पुष्करिणीं पुष्टिं सुवर्णीं
हेममालिनीम् ॥ सूर्यां हिरण्मयीं लक्ष्मीं जातवेदो मआवह ॥१३॥
इति नैवेद्यम् ॥ आर्द्रा यःकरिणीयुष्टिं पिङ्गलां पद्ममालिनीम् ॥
चन्द्रां हिरण्मयीलक्ष्मीं जातवेदो मआवह ॥१४॥ इति तांबूलम् ॥
तांमऽआवह जातवेदो लक्ष्मीमनपगामिनीम् ॥ यस्यां हिरण्यं प्रभूतं
गावोदास्योश्चान्विन्देयं पुरुषानहम् ॥१५॥ इति प्रदक्षिणाम् ॥ यः
शुचिःप्रयतोभूत्वाबुहुयादाज्यमन्वहम् ॥ सूक्तं पञ्चदशर्चञ्च श्रीकामः
सततं जपेत् ॥१६॥ इति नमस्कारः ॥ इति श्रीसूक्तं समाप्तम् ॥

सू०

॥१८॥

॥ अथ मध्याह्नसंध्या ॥

अहोरात्रादिपूर्ववत् ॥ अथावाहनम् ॥ सावित्रीयुवतीशुक्लां-
शुक्लवस्त्रां त्रिलोचनाम् । यजुर्वेदकृतोत्संगां वृषाब्ध्यां त्रिशूलिनीम् ।
रुद्राणीं रुद्रदैवत्यां रुद्रलोकनिवासिनीम् । आवाहयाम्यहं देवीं प्रायान्तीं-
सूर्यमंडलात् । आगच्छ वरदे देवि त्र्यक्षरे रुद्रादिनि । सवित्रीच्छंद-
सां मातारुद्रयोनेन मोऽस्तुते ॥ इत्यावाहनम् ॥ शेषं पूर्ववत् ॥ अथांबु-
प्राशनम् ॥ ॐ आपः पुनं त्वितिकश्च पक्वपिः आपो देवा गायत्रीच्छंदः
अंबुप्राशने विनियोगः । ॐ आपः पुनंतु पृथिवीं पृथिवी पूता पुनातु माम् ।
पुनंतु ब्रह्मणस्पतिर्ब्रह्म पूता पुनातु माम् । यदुच्छिष्टमभोज्यं च यद्वा दुश्च-
रितं ॥ सर्वं पुनंतु मामापो सतां च पतिग्रह ५ स्वाहा ॥ ततो द्विराच-
मनम् । शेषं पूर्ववत् । जपः । अनेन अमुकसंख्या ॥ ॐ गायत्री ॥
स्वयेन कर्मणा श्रीरुद्रस्वरूपी सविता देवता प्रीयतां नमम ॥

॥ अथ सायंसंध्या ॥

आचमनादिपूर्ववत् । अथावाहणम् ॥ वृद्धांसरस्वतीकृष्णां-
 पोतवस्त्रांचतुर्भुजाम् । शंखचक्रगदापद्महस्तांगारुह्यहनीम् । साम-
 वेदकृतात्संगांतुर्वक्रांचतुर्भुजाम् । आवाहयाम्यहं देवीमायांतीं सूर्यमंड-
 लात् । आगच्छ वरदे देवि त्र्यक्षरे विष्णुवादिनि । भारतिच्छंदरां मात-
 र्विष्णुयोनेन मोस्तुते । इत्यावाहनम् । शेषं पूर्ववत् ॥ अथांबुप्राश्ननम् ॥
 ॐ अग्निश्च मेति नारायणं हविः अग्निर्देवता अनुष्टुप्छंदः अंबुप्राशने-
 विनियोगः । अग्निश्च मामन्युश्च मन्युपतयश्च मन्युकृतेभ्यः पापेभ्यो-
 रक्षंताम् । यदह्ना पापमज्जर्षं मनसा वाचा हस्ताभ्यां पद्भ्यां दरेण शिश्रा-
 ऽहस्तदवलुपतु यत्किंचिद्दुरितं मयि इदमहं माममृतयो नौ सत्ये ज्योति-
 पि जुहोमि स्वाहा ॥ ततोऽग्निं प्राश्नयाम ॥ शेषं पूर्ववत् । जपः ॥ अनेन-

अमुकसंख्याकेनगायत्रीजपाख्येन कर्मणाश्रीविष्णुस्वरूपीसविता-
देवताग्रीयतां नमम ॥ ॐ तत्सत् ॥ यासंख्यासैवष्टायत्रीद्विधाभूता-
व्यवस्थिता ॥ संख्यामुपासतो येतुविष्णुस्तैःसमुपासितः ॥

॥ यज्ञोपवीतधारणविधिः ॥

यज्ञोपवीतमित्यस्य परमेष्ठी ऋषिः लिङ्गोक्तादेवतास्त्रिष्टुप्छन्दः
यज्ञोपवीतधारणे विनियोगः ॥ ॐ यज्ञोपवीतम्परमं पवित्रं प्रजपते-
र्यसहजं पुरस्तात् ॥ आयुष्यमग्र्यं प्रतिमुञ्चशुभ्रं यज्ञोपवीतं बलमस्तु
तेजः ॥ ॐ यज्ञोपवीतमसि यज्ञस्य त्वा यज्ञोपवीतेनोपनह्यामि ॥
आचमन प्राणायाम करी नवुं यज्ञोपवीत हाथमां लई चन्दन पुष्पथी
पूजन करी दश गायत्रीनो जप करी उपर कहेलो मंत्र भणी एक

श्री०

॥२०॥

यज्ञोपवीत धारण करवुं एम जेटलां पहेखां तेटला वखत उपरने
मंत्र भणी पहेखुं.

॥ आशौचे सन्ध्योपासननिर्णयः ॥

सूतके मृतके चैव प्राणायामममन्त्रकम् ॥ तथा मार्जनमन्त्राश्च
मनसोच्चा मार्जयेत् ॥ गायत्रीं सूर्यापार्ध्यं निवेदयेत् ॥

उपस्थानं नैव कार्यं मार्जनं तु कृताकृतम् ॥ सूर्यं ध्यायन्न-
मस्तुर्यात् गायत्रीजपो न कार्यः ॥ अर्घ्यान्ता मन्त्रां सन्ध्या
इत्युक्तेरिति धर्मसिन्धौ ॥

आचमन करी जननाशौच अने मरणाशौचमां सन्ध्या कर-
वानो नेरम एवो छे के गायत्रीमंत्र भण्यापर फक्त प्राणायाः

सू०

॥२०॥

કરવો અને આપોષ્ઠિમયો એઆદિ માર્જનન મંત્રોને મનમાં બોલી
માર્જન કરવું અને ગાયત્રીમંત્રને સ્પષ્ટ ઉચ્ચારણ કરી સૂર્યને અર્ઘ્ય-
પ્રદાન કરવું અને પછી ઉપસ્થાનજ કરવું પછી સૂર્યનું ધ્યાન કરી
નમસ્કાર કરવો. માનસિક દશ ગાયત્રીનો જપ કરવો.

સુરત-ચૌટાનો પૂલ ટાંકી પાસે “ શંકર ” પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં નારાયણરાવ લક્ષ્મણરાવ નીકમે છાપી.

—: જ્ઞાસુઓના ઉપયોગ માટે છપાવી પ્રસિદ્ધ કર્તા :—

શેઠ ગીરધરલાલ ગુલાબચંદ.

(માણસા-મહિકાંઠા)

હાલ સુતારચાલ નં. ૬૫-૬૭, મુંબઈ-૩.

—: છાપનાર :—

નારાયણરાવ લક્ષ્મણરાવ નીકમ.

શ્રી 'શંકર' પ્રીન્ટીંગ પ્રેસ, ચઉટાપ્રોજ-સુરત.

